

ชื่อเรื่อง	รายงานการประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบางบัวทอง
ผู้ศึกษา	นายธนากร เรียงสุวรรณ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ รองผู้อำนวยการชำนาญการ
หน่วยงานที่สังกัด	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3
ระยะเวลาประเมินโครงการ	2560

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อประเมินสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) โครงการโรงเรียนคุณธรรมเพื่อการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบางบัวทอง 2) เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) โครงการโรงเรียนคุณธรรมเพื่อการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบางบัวทอง 3) เพื่อประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) โครงการโรงเรียนคุณธรรมเพื่อการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบางบัวทอง 4) เพื่อประเมินผลผลิต (Product Evaluation) โครงการโรงเรียนคุณธรรมเพื่อการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบางบัวทอง การประเมินโครงการครั้งนี้ใช้แนวทางการประเมินโดยใช้รูปแบบการประเมินโครงการแบบชิป (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ประชากรที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ ผู้บริหาร ครูผู้สอนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบางบัวทอง ปีการศึกษา 2560 จำนวน 143 คนและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนบางบัวทอง ปีการศึกษา 2560 จำนวน 2,038 คน กลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากผู้บริหาร ครูผู้สอนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบางบัวทอง มีจำนวนน้อยจึงใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่างซึ่งมี จำนวน 143 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนบางบัวทอง จำนวน 2,038 คน ผู้รายงานทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 331 คน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินเป็นแบบสอบถาม (questionnaires) จำนวน 2 ฉบับ ได้แก่ ฉบับที่ 1 ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบางบัวทอง ฉบับที่ 2 ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนบางบัวทอง ปีการศึกษา 2560 จำนวน 331 คน สถิติที่ใช้ในการประเมินคือ ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการประเมินพบว่า

1. การดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบางบัวทอง ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน สรุปได้ดังนี้

1.1 ด้านสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) พบว่า โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.86, \sigma = .307$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 5 ข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ครู บุคลากร และนักเรียน เห็นความสำคัญของโครงการ

($\mu = 4.58, \sigma = .632$) รองลงมา มีการประสานงานระหว่างครูและบุคลากรทำให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินงานโครงการ ($\mu = 4.56, \sigma = .498$) และวัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจนและนำไปสู่การปฏิบัติได้ ($\mu = 4.53, \sigma = .307$) ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ โครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน ($\mu = 4.26, \sigma = .746$)

1.2 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) พบว่า โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.86, \sigma = .307$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 8 ข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อาคารสถานที่ ห้องปฏิบัติงานตามโครงการมีความเหมาะสมและเพียงพอ ($\mu = 4.64, \sigma = .496$) รองลงมาผู้บริหารโรงเรียน ผู้นำชุมชนให้การสนับสนุนและเป็นผู้นำโครงการ ($\mu = 4.61, \sigma = .593$) และระบบการบริหารภายในโรงเรียนเอื้ออำนวยต่อการดำเนินงานตามโครงการ ($\mu = 4.56, \sigma = .526$) วิธีการดำเนินงานตามโครงการมีความเหมาะสม ($\mu = 4.56, \sigma = .526$) การปฏิบัติกิจกรรมของโครงการมีการประสานความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานต่างๆ ($\mu = 4.56, \sigma = .526$) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหาร คณะครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดยุทธศาสตร์และกระบวนการขับเคลื่อนโครงการ ($\mu = 4.26, \sigma = .738$)

1.3 ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) พบว่า โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.72, \sigma = .352$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 9 ข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ จัดประชุมสะท้อนผลการดำเนินงานตามโครงการ ($\mu = 4.61, \sigma = .593$) รองลงมามีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมการตามโครงการอย่างต่อเนื่อง ($\mu = 4.58, \sigma = .632$) จัดเตรียมงบประมาณและทรัพยากรในการดำเนินงานตามโครงการ ($\mu = 4.56, \sigma = .498$) และสรุปผลการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ ($\mu = 4.56, \sigma = .498$) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ ($\mu = 4.26, \sigma = .738$)

1.4 ด้านผลผลิต (Product Evaluation) พบว่า โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.76, \sigma = .373$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 11 ข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ปกครองและครู ($\mu = 4.61, \sigma = .593$) และนักเรียนปิดน้ำ ปิดไฟ เมื่อเลิกใช้แล้วทุกครั้ง ($\mu = 4.61, \sigma = .593$) รองลงมานักเรียนรู้สึกภาคภูมิใจในภาพลักษณ์เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่โรงเรียนกำหนด ($\mu = 4.58, \sigma = .632$) และนักเรียนตระหนักถึงความสำคัญในการปฏิบัติตนตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่โรงเรียนกำหนด ($\mu = 4.56, \sigma = .498$) นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ใน ($\mu = 4.56, \sigma = .498$) นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดให้อย่างสม่ำเสมอ ($\mu = 4.56, \sigma = .498$) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน สำหรับข้อที่มี

ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ นักเรียนแต่งกายไว้ทรงผมและประพฤติปฏิบัติถูกระเบียบของโรงเรียน ($\mu = 4.26, \sigma = .738$)

2. โครงการโรงเรียนคุณธรรมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบางบัวทอง ด้านผลผลิต (Product Evaluation) ตามความคิดเห็นของนักเรียน ซึ่งเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ 1.รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2.ซื่อสัตย์ สุจริต 3. มีวินัย 4.ใฝ่เรียนรู้ 5.อยู่อย่างพอเพียง 6.มุ่งมั่นในการทำงาน 7.รักความเป็นไทย 8. มีจิตสาธารณะ โดยภาพรวมสรุปได้ดังนี้

2.1 ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ พบว่า โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68, S.D. = .248$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนเองนับถือ ($\bar{X} = 4.81, S.D. = .411$) รองลงมา นักเรียนมีความเมตตากรุณาต่อสัตว์ ($\bar{X} = 4.76, S.D. = .450$) และนักเรียนยืนตรงเคารพธงชาติทุกครั้งได้ยินเสียงเพลงชาติ ($\bar{X} = 4.75, S.D. = .445$) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ นักเรียนปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามกฎหมาย ($\bar{X} = 4.54, S.D. = .628$)

2.2 ด้านซื่อสัตย์สุจริต พบว่า โดยรวมมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64, S.D. = .265$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนไม่ลักขโมยของผู้อื่น ($\bar{X} = 4.72, S.D. = .464$) รองลงมา นักเรียนปฏิบัติตนโดยคำนึงถึงความถูกต้อง ละอาย และเกรงกลัวต่อการกระทำผิด ($\bar{X} = 4.71, S.D. = .487$) และนักเรียนเก็บของหายได้แล้วส่งคืนเจ้าของ ($\bar{X} = 4.66, S.D. = .510$) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตัวเอง ($\bar{X} = 4.54, S.D. = .560$)

2.3 ด้านมีวินัย พบว่า โดยรวมมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09, S.D. = .378$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนเข้าแถวซื้ออาหารและเข้ารับบริการ ($\bar{X} = 4.28, S.D. = .746$) รองลงมา นักเรียนส่งงานตรงตามเวลาที่ครูกำหนด ($\bar{X} = 4.26, S.D. = .718$) และนักเรียนมาโรงเรียนและเข้าแถวเคารพธงชาติตรงเวลาตามระเบียบของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.07, S.D. = .752$) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ นักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.86, S.D. = .780$)

2.4 ด้านใฝ่เรียนรู้ พบว่า โดยรวมมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46, S.D. = .300$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ย 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนตั้งใจในการศึกษาเล่าเรียนอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.52, S.D. = .534$) รองลงมา นักเรียนสนใจกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ($\bar{X} = 4.48, S.D. = .615$) และนักเรียนเข้าห้องเรียนตรงเวลาไม่หนีเรียน ($\bar{X} = 4.44, S.D. = .583$) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดให้อย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.42, S.D. = .586$)

2.5 ด้านอยู่อย่างพอเพียง พบว่า โดยรวมมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45, S.D. = .361$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ย 3 อันดับแรก ได้แก่

นักเรียน ปิดน้ำ ปิดไฟ เมื่อเลิกใช้แล้วทุกครั้ง ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = .630) รองลงมา นักเรียนใช้ทรัพยากรของโรงเรียนและครอบครัวอย่างประหยัดคุ้มค่า ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = .593) และนักเรียนไม่ใช้ของแพงและจะซื้อของเท่าที่จำเป็นเท่านั้น ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = .687) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ นักเรียนทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายส่วนตัว ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = .706)

2.6 ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน พบว่า โดยรวมมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = .316) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ย 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องของงานให้ดียิ่งขึ้นเสมอ ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = .519) รองลงมา นักเรียนสามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จทันตามกำหนดเวลา ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = .642) และนักเรียนช่วยเหลืองานผู้ปกครองและครูด้วยความขยันและอดทน ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = .564) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ นักเรียนมีความขยัน อดทนในการทำงานจนสำเร็จไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรค ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = .717)

2.7 ด้านรักความเป็นไทย พบว่า โดยรวมมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = .291) และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ย 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมไทย ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = .484) รองลงมา นักเรียนเห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารอย่างถูกต้องเหมาะสม ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = .511) และนักเรียนยิ้มไหว้ทักทายอย่างมีสัมมาคารวะเมื่อพบผู้ใหญ่ ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = .524) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ นักเรียนมีกิริยามารยาทเรียบร้อยและใช้วาจาสุภาพ ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = .674)

2.8 ด้านมีจิตสาธารณะ พบว่า โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = .330) และเมื่อพิจารณา เป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = .466) รองลงมา นักเรียนช่วยครูและผู้ปกครองทำงานด้วยความเต็มใจ ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = .573) และนักเรียนดูแลรักษาสาธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อมด้วยความ เต็มใจ ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = .639) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ นักเรียนแบ่งปันสิ่งของ ทรัพย์สินและช่วยแก้ปัญหาหรือสร้างความสุขให้กับผู้อื่น ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = .604)